

han talte om Fædrelandsfind osv. En saadan Anskuelse har jeg imidlertid aldrig nogenstunde hørt fremsætte, hverken af Hartkornsbefiddere eller af Andre; men hvad jeg derimod har hørt fremsætte, er, at den større Grundbesiddelse eller overhovedet en mere betydningsfuld Stilling i det borgerlige Samfund paalægger de Deeltagende en saameget større Pligt til at deeltage i de Byrder, hvorved de forskjellige Samfundsinteresser fremmes, og Pligten til at fremme disse Samfundsinteresser er netop det, hvorpaa Retten ogsaa begrundes sig, idet en Pligt til at udføre en Gjering, hvad jeg allerede igaar berørte, aldeles uafviseligt ogsaa medfører Retten til at udføre den. Man kan ikke sige saaledes: Hvad angaaer at tilskyde Midlerne, skal Du vel have Ret og Forpligtelser, men med Hensyn til at sige, hvorledes disse Midler skulle anvendes, skal Du ikke have det. Dette kan dog virkelig blive Consequentsen af den ærede Forslagsstillers Udtalelse fra igaar, thi naar man siger, at Alle skulle have Ret til at deeltage i Valgene, men Forholdene ere af den Besskaffenhed, at de forskjellige Samfundsklassers Interesser staae skarpt imod hinanden, saa kan Consequentsen af den ærede Forslagsstillers Udtalelse klart og tydeligt blive den, at den ene Klasse skal bære Udgifterne, medens den anden skal bestemme, hvorledes de skulle anvendes. (Modsigelse). Det kan ikke hjælpe, at man gjør Indsigelse imod denne Paastand; den er rigtig, og derfor siger jeg, at jeg, eftersom den ærede Forslagsstiller sidst har udtalt sig, finder stor Betænkelighed ved at understøtte hans Forslag. De Indvendinger, jeg har at gjøre imod de nuværende Bestemmelser for Valgene, navnlig til Amtsraadene, ere netop begrundede i, at man ikke klart og bestemt har hævdet det Princip, at Pligten til at bære Byrden ogsaa medfører Retten til at deeltage i Bestyrelsen af de offentlige Anstaltninger, hvor disse Byrder anvendes. Man kan ikke sige, uden at det vilde føre til Arimeligheder, at den Eine skal levere, Heste og den Anden Rudsken; thi en Forpligtelse medfører en vis Berettigelse til Retten. Hvad jeg har imod de nuværende Bestemmelser for Amtsraadsvalgene, er især det, at de ikke have fastholdt, at Andeel i de Byrder, som

paahvile Beboerne navnlig med Hensyn til Amtsrepartitionsskatten, ogsaa medfører en tilsvarende Andeel i Valget af de Mænd, som skulle have Bestyrelsen af Amtsraadets Anstaltninger. Man har vel til en vis Grad ved Vedtagelsen af disse Bestemmelser anerkjendt denne Ret, idet man har lagt en forholdsvis større Indflydelse paa Valgene hos de større Eiendomsbesiddere; men man har ikke med den Klarhed præciseret Retten, at den kommer til lige Anvendelse i de forskjellige Amter. Hvor der i et Amt er mange større Landeieendomsbesiddere, kan det ikke siges, at der, saaledes som Bestemmelserne nu ere, er givet disse en altfor overveienende Indflydelse paa Valgene; men hvor der, som i andre Amter, ikke er en eneste større Eiendomsbesidder, hvor Eiendommene ere af en saa eensartet Størrelse, at Forskjellen imellem dem kun er nogle faa Ldr., eller maafee undertiden kun nogle faa Skpr. Hartkorn, er der givet denne ringe Afvigelse i Størrelse en altfor uforholdsmæssig stor Indflydelse paa Valget. Det er netop derved, at man ikke klart har fastholdt, at Forpligtelsen til at deeltage i Byrden ogsaa skal være det Hovedmoment, hvorpaa Rettigheden til at deeltage i Valgene skal være begrundet. — Til disse Bemærkninger skal jeg for Diebliffet indskrænke mig, da jeg er saa underlig stillet i denne Sag, at jeg fra først af kunde have ønsket at støtte Forslaget, men efter den Motivering, det sidst har faaet, har stor Betænkelighed derved.

Scavenius: Det Forslag, som det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) har indbragt, som nu er til Forhandling, er neppe et saadant ringe og uskyldigt Forslag, som han vilde gjøre det til igaar; det har tværtimod en overordentlig indgribende Vigtighed for Befolkningens Interesser. Der er vel faa Ting, der saa dybt ville gribe ind i Befolkningens Interesser og derigjennem ogsaa opvække dens Eidskab som just Forandringer i de communale Indretninger. Jeg troer ogsaa, at den Modtagelse, som dette Forslag har faaet, vil vise det ærede Medlem, at hans Forudsætning, at det var kun et ringe, ubetydeligt og forholdsvis uskyldigt Forslag, ikke holder Stik. Statslivet berører ikke den en-